

[Riishøj]

råd til at ansætte alverdens eksperter. Vi mener, vi har ret til at angive retningslinjer i en række af vores beslutningsforslag og så bede ministeren om at benytte sin kæmpemæssige stab af embedsmænd og såkaldte eksperter, eller hvad man kan kalde dem, til at udarbejde forslag til de retningslinjer. Det ligger vel i ideen bag beslutningsforslag. Men en række af dem er altså meget præcise; det kan man ikke komme uden om, og de bliver fulgt op af en lang række forslag på elområdet til elbesparelser. De kommer i løbet af ganske få uger; dette her er forsøg på at tage fat på de overordnede spørgsmål.

Der er også blevet sagt noget om planlægningen og modsigelsen mellem centralisering og decentralisering, og det er en fuldstændig rigtig iagttagelse. Vi ønsker at fremme en energiplanlægning, der udgår fra, hvad man kan kalde en rammeplanlægning, og en rammeplanlægning har som sit grundlag, at de overordnede mål er helt præcise, og at der gives en automatisk ret for bestemte typer af energiproduktion, som helt entydigt fremmer de overordnede mål, herunder miljøhensyn. Det er udmærket, hvis man kunne fremme nogle procedurer – det nævnte den socialdemokratiske ordfører – for, hvordan vedvarende energi eksempelvis kan indgå naturligt og bedre og klarere i energiplanlægningen, men når det fremhæves så klart i dette forslag, er det for at give en bestemt energitype, som har nogle helt åbenlyse miljøfordele, en særstilling, en favoriseret udgangsposition ved energiplanlægningen. Det mener vi er tiltrængt.

Vi støtter de radikale forslag, som kommer til behandling senere på dagen, og som udmønter den ene side mere detaljeret. Vi synes, der er modstrid mellem varmeplanlægningen og energiplanlægningen. Vi mener, det er særdeles uheldigt ud fra overordnede samfundsmæssige hensyn, at ministerens eneste mulighed for at føre en eller anden form for overordnet tilsyn er at nægte opførelse af værker over en bestemt megawatt, 25 MW; det er aldeles uhensigtsmæssigt. Hvis man ellers har en energipolitik i landet, må ministeren og folketinget have en mulighed for at tage stilling til så centralt et område som elforsyningen; man overlader alt for meget til selskaberne selv. Som jeg nævnte først i min kritik af elselskaberne, fører de efter min bedste overbevisning en energipolitik, der på

en lang række områder er i modstrid med, hvad vi mener i SF, og også i en række tilfælde med, hvad der er flertal for i folketinget på energiområdet.

Jeg håber, at den almindelige surhed bliver fulgt op af konkrete forslag fra de partier, der nu har kritiseret vore forslag. Kom bare i gang! Vi glæder os meget til at tage stilling til det. Jeg håber, at vi, når vi i udvalget får set nærmere på forslagene, i hvert fald hurtigt kan få afklaret holdningen til de forslag, der er præcise og helt klare. Vi ser positivt på, at vi kunne få gjort en række forslag mere præcise. Det gælder f.eks. spørgsmålet om variable afgifter og prisfastsættelsen efter forbrugsretningslinjer.

Vi mener, det er en uting, at elselskaberne modsat andre virksomheder skal have en automatisk ret til at pålægge meget store faste afgifter. Andre virksomheder, som må ud at sælge deres produkter, får ikke bare garanteret 20, 30, 40 pct. i faste afgifter, inden produktet er solgt. Vi mener, det er en uting, også ud fra overordnede hensyn, at man ikke gennem afregningsreglerne med hensyn til betaling for elektricitet stimulerer til besparelser i elforbruget, og det er såmænd bare formålet med forslaget. Hvis vi kan nå frem til en maksimal procent for, hvor meget der må være i faste afgifter, vil det være udmærket. Vi har ikke gjort det her – vi kunne godt foreslå det – men vi åbner for en forhandling om det, sådan at vi kan nå frem til en maksimalsats for de faste afgifter og derved stimulere til forbrugsbesparelser.

Jeg håber som sagt, at den almindelige kritik, hvoraf meget har gået på, at man vil have forslagene mere detaljerede, under udvalgsarbejdet udmøntes i et konstruktivt samarbejde om at få gjort kål på nogle af de skævheder, der er inden for elsektoren, sådan at vi kan fremme vilkårene for en energipolitik, som f.eks. kan undvære atomkraft. Vi mener, at forudsætningen for det er, at vi får en mere demokratisk og hensigtsmæssig opbygning af elstrukturen i dette land. Vi mener, at forslagene vil fremme det, hvis der ellers blandt de partier, som støtter hovedintentionerne i dem, er en vilje til at følge det op i praksis.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):